

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apis Argvmentosa P. Georgij Schrötelij

Schrötel, Georg

Coloniæ Agrippinæ, 1633

S. Dei Genitrix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46515](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46515)

signe deuotionis; salus infirmorum, re-
fugium peccatorum, consolatrix affli-
ctorum, auxilium Christianorum, nulla
explicatione indigent, cum sint plena
consolatione, & suo ipso nomine, suauiter
in pios animos influant.

S. DEI GENITRIX.

Quod ad huius Dei genitricis dig-
nitatem, & gratiæ sublimitatem
attinet, quandoquidem neque hominū,
neque Angelorum lingua eam satis ex-
primere potest (teste Epiphanio de lau-
dibus Virginis) frustra id calamus meus
tentabit. Sufficiet mihi dicta quædam
SS. Patrum in medium afferre, vnde in
animis nostris admiratio, reuerentia,
spes, fiducia oriantur, vt quoties myste-
rium hoc piè recolimus, deuotio nostra,
vel ad ipsum Mariæ nomen pronuncia-
tum crescat.

Laurentius Iustinianus de se ait: *a Su-
pereminentem excellentiam B. Matris Dei,
saltem*

a De Purif. Virg.

saltem lippienti oculo cordis contemplari anhelans, horreo, & valde timeo. Quod enim Dei Mater est, inquit a (ex B. Anselmo) excedit omnem altitudinem, quæ post Deum dici, vel excogitari potest. Similibus verbis utitur S. Bernardus b quia ait hanc dignitatem infinitè superare, quidquid sub Deo homine excogitari potest.

S. Bernardinus Senensis ait: c Quod foemina conciperet, & pareret Deum, est & fuit miraculum miraculorum: Oportuit enim, ut sic dicam, foeminam eleuari ad quandam quasi æqualitatem Diuinam, per quandam infinitatem perfectionum & gratiarum, quam creatura nūquam experta est. Vnde, ut credo, ad illam abyssum imperscrutabilem omnium charismatum Spiritus Sancti quæ in Virginem descenderunt, in hora diuine conceptionis, intellectus humanus, vel Angelicus nunquam potuerunt pertingere.

S. Augustinus in illo celebri sermone super Magnificat (si tamen ipsius est)

inter

a De excell. B. Virg. c. 2. b Super Miss. & de Natiu. Virg. c Serm. 61. de B. V. c. 12.

inter alia ita ait : *Audacter pronuncio, quod nec ipsa Mater Dei, plene explicare potuit, quod capere potuit: Sed Spiritu Sancto docente didicerat, sic sua per humilitatem tegere.*

Quid ergo calamus vel adumbrare tentet, quod nec humanus, nec Angelicus intellectus capere, nec ipsa Mater, mysterij conscia, pro dignitate satis explicare potest?

Andreas Cretensis Archiepiscopus, antiquus, & B. Virginis deuotus auctor, cum desperaret quasi de explicatione huius materiae dignitate, velut in extasi raptus, hoc vnum balbutiuit, nouum, & inestimabile hoc mysterium, ab omni infinitate infinites infinitè esse exceptum. Qui potest capere, capiat, & explicet.

S. Bernardus ex B. Anselmo, ita ait: *Hæc est nostræ Virginis gloria singularis, & excellens prerogatiua, quod filium vnum eundemq; cum Deo Patre meruit habere communem.*

a Dr. I. de dorm. B. V. b Ho m. I. super Missus
Idem.

S. DEI GENITRIX. 9

Idem asserit S. Augustinus. *a Caro Christi, inquit, caro est Maria. Et infra: Caro Christi quamuis gloria resurrectionis fuerit magnificata, eadem tamen mansit, que suscepta est de Maria.*

Petrus Damianus ita scribit: *b Cum Deus in omnibus alijs rebus, sit tribus modis, in Virgine fuit quarto, speciali modo, scilicet per identitatem, quia idem est, quod ipsa. Hinc taceat, & contremiscat omnis creatura, & vix audeat aspicere tantæ dignitatis immensitatem.*

Apparet ergo hanc dignitatem, ad ordinem *c* vniouis hypostaticæ pertinere, quam intrinsecè respicit, & necessariam cum illa coniunctionem habet.

Vnde & D. Thomas asserit *d*, deberi hinc Virgini excellentiorem adorationem (hyperdulix) quam alijs sanctis, quia sua operatione fines Diuinitatis
pro-

a De Assumpt. B. V. c. 5.

b Serm. de Natiu. Mariae.

c Suar. p. 3. tom. 2. Disp. 1. Sect. 2.

d 22. q. 183. a. 4. ad 2.

propius attingit. Idem D. Thomas disputans, Num Deus possit meliora facere ea, quæ fecit, asserit B. Virginem ex hoc, quod est Mater Dei, habere quandam dignitatem infinitam, ex bono infinito, quod est Deus: Et ex hac parte non posse aliquid fieri melius ea, sicut non potest aliquid melius esse Deo.

Idem indubitanter affirmat S. Bonaventura D. Thomæ æqualis, dicens: *⁊ Ipsa Mater Dei est, qua maiorem Deus facere non posset. Maiorem Mundum facere posset Deus, maius cælum facere posset Deus; Maiorem Matre Dei, non posset facere Deus.*

Magnum est Angelo, vt minister sit Domini, b sed Maria sublimius quiddam meruit, vt sit Mater. Tantòque excellentior Angelis facta munere singulari, quanto differentius præ ministris, nomen Matris accepit.

Ex his paucis SS. Patrum testimonijs facile apparet, quàm sit hæc Dei mater
Admi-

a *In speculo B.V.c. 8.*

b *Bernh. in Natiu. B.V.*

Admirabilis, vt de ea Ecclesia in his Litanijs canit. Et hac quidem occasione, recordor nostri P. Iacobi Rem p. m. mihi familiariter noti, qui tot vaticinijs claruit: Cum enim Ingolstadij, sanctū illud Colloquium, seu Angelicam Sodalitatē primus instituisset, eiusque paternam curam, per annos non paucos habuisset, accidit aliquando vt Sodales in suo Oratorio Litanias Lauretanis Musicè cantarent, cumque illud encomium Virginis canerent, Mater Admirabilis, ora pro nobis; ille repente humo surgens, quasi ex raptu ad se rediens, accurrit ad Musicos, & hoc elogium repeti iussit, asserens B. Virginem eo valde delectari. Vnde quidam non vanè coniecerunt, ipsum hoc à B. Virgine tunc ex visione quadam didicisse. Aliqui qui præsentes fuerunt, dum hæc scribo, adhuc in viuis sunt.

Verè ergo admirabilis est Mater Dei, in quam Deus illam imperscrutabilem omnium charismatum Spiritus sancti abyssum transfudit, vt S. Bernhardinus loqui-

loquitur, & qui hanc Virginem Matrem Dei dicit, omnia dicit. Aiunt enim quidam Docti Viri, a huius vnus Virginis gratiam & merita, maiora ac perfectiora esse, quam omnium aliorum Sanctorum, & Angelorum, simul collecta; adeoque eam solam pluris à Deo aestimari, & diligi, quam omnes puræ creaturæ simul à Deo diligantur. Ita etiã S. Bernardus loquitur, serm. 4. super Salve Regina. *Tu sola, inquit, totam Spiritus sancti gratiam possedisti, quam alij habuere per partes.*

MATER VIVENTIUM.

Appellatur autem in sequentibus Litanijs etiam Mater viuentiũ, iuxta illud Gen. 3. *Et vocauit Adam nomen vxoris suæ, Heua, eo quòd mater esset cunctorum viuentium; futura scilicet mater omnium hominum, qui ex ipsa, eiusque posteris aliquando nascerentur.*

Neque verò in hoc sensu Maria, Mater viuentium ab Ecclesia prædicatur:

Eua

3 Suar. in 3. part. tom. 2, q. 18. f. 4.

Eua enim potius morientium, vel morituro-
rum mater fuit; Maria autem ve-
re viuentium, vita iustorum. Vnde S.
Augustinus. *a Eua, inquit, inobediens me-
ruit pœnam; Maria obediendo consecuta est
gratiam. Illa gustando prohibitum, maledi-
cta; hæc credens Angelo, est benedicta. illa
nobis mortem contulit; hæc Virgo vi-
tam nobis peperit. Vnde inquit Epi-
phanus hæresi 78. Maria Mater viuen-
tium per ænigma appellatur.*

Ideo in hymno canit Ecclesia; Vitam
datam per Virginem, Gentes redemptæ
plaudite.

S. Bernardus *b*, valde clare hoc expli-
cat: *Latere, inquit, tu pater Adam; sed ma-
gis ô tu Eua mater exulta; quia sicut omnium
parentes, ita omnium fuistis peremptores;
imo prius peremptores quam parentes: ambo
inquam consolamini super filia, & tali filia: si
vir cecidit per fœminam, iam non erigitur
nisi per fœminam, &c.*

B

Est

a De 5. hæresi. c. 6.

b Hom. 2. super Missus.

Est ergo Maria mater viuentium, id est, iustorum, qui vita gratiæ viuunt, & scripti sunt in libro vitæ. Ita & angeli, & beati in cœlis appellantur. Credo videre bona Domini in terra viuentium. *a* Item, Tu es spes mea, portio mea in terra viuentium. *b* De impijs autem dicit Psalmista; deleantur de libro viuentium *c*. Est ergo Maria omnium piorum parens, vt pulchre ostendit S. Bonauentura ex S. Ambrosio Maria, *d* inquit, non solum est mater Christi singularis, sed etiam mater omnium fidelium vniuersalis. Vnde B. Ambrosius ait: *Si Christus est credentium frater, cur non ipsa, quæ genuit Christum, credentium sit mater? Eia charissimi omnes nunc gaudeamus, nunc omnes gaudendo dicamus: Benedictus frater, per quem Maria est nostra Mater: & benedicta Mater, per quam Christus est noster frater.*

MA-

a Psalm. 26. *b* Item 114.

c Item 68.

d in speculo B.V. c. 8.

MATER DIVINÆ
GRATIÆ.

VOcatur etiam in his Litanijs, Ma-
ter diuinæ gratiæ, Certe ab Ange-
lo gratia plena dicitur ? *a* A Sancto
Bernhardo inuentrix gratiæ vocatur. &
à B. Ephrem *b* fons gratiæ, & totius
consolationis.

S. Bernardinus Senensis id vide-
tur explicare : *c* Plenitudo, inquit, gra-
tiæ fuit in Christo, sicut in capite influ-
ente; in Maria vero, sicut in collo transf-
fundente.

a Serm. 2. de Aduentu.

b Serm. de Laudib. Virg.

c Conc. 61. a. 1. cap. 10.

MATER PVLCHRÆ DI-
LECTIONIS.

Appellatur etiam in sequētibus Li-
tanijs Mater pulchræ dilectionis,

B 2

& san-

& sanctæ spei, ex Ecclesiast. cap. 24. Ego mater pulchræ dilectionis, & timoris, & agnitionis, & sanctæ spei. Super quæ verba S. Antoninus ita ait. *a Notantur hic tres illæ virtutes Theologicæ, quas Virgo habuit in mente, earumque actus produxit, & in alijs procurat. Caritas enim notatur ibi (pulchræ dilectionis) vnde procedit timor reuerentialis. Fides ibi (agnitionis) per eam enim habetur cognitio, de necessarijs ad salutem. Et sanctæ spei, quod dicitur ad excludendam vanam spem. Hæc ille.*

a 4. part. tit. 15. c. 17. §. 3.

PIÆ CONSIDERATIONES.

I.

Ingenuos liberos decet, reuereri suos parentes, & quidem cura magna, ne eos in minimo offendant, sed semper in gratia eorum permaneant. Tu ergo vigila ne tantam Matrem, tui tam amantem offendas. Scis autem, quibus maxime offendatur.

Decet

2.

Decet præterea reciprocus amor vt omnia obsequia eis genuina proles præstet libenter, & prompte; non coacte, sed vltro, quæ scit illis esse grata. Hoc parentes valde recreat. Nosti vocem cœlestis Patris; hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. Tu da operam, vt simile quid, hæc cœlestis Mater tua, aliquando de te dicat.

3.

Decet etiam obedientia prompta, & facilis, quæ vel ipsos nutus obseruet. Tu huius matris tuæ voluntatem scis, & nutus eius intelligis, quo te dirigat, quid à te petat, aut in te desideret: obsequere.

4.

Decet imitatio. Sicut enim fere faciem parentum imitatur proles, & communem quandam inclinationem ex naturali complexione ad varia habet: ita maxime decet, virtutes parentum æmulari. Intuere ergo Matris tuæ

B 3

innu-

innumeras Virtutes, admirare, imitare.

5.

In necessitatibus proles recurrunt ad parentes ad matres maxime. Idem factu in necessitatibus tuis. Sic te infuescit Ecclesia; sub tuum præsidium confugimus S. Dei Genitrix, nostras deprecationes ne despicias, &c. Vbi periculum tibi creari vides, curre in sinum Matris: hic tutus eris.

6.

Parentes volunt rogari, licet vltro dare parati sint; nec facile offenduntur etiam importunis precibus. Tu assuesce humilibus, & assiduis petitionibus. Sæpius repete, Monstra te esse Matrem &c. fortassis etiam in corde tuo aliquando Matris vocem audies, Monstra te esse filium. Probis liberis nihil negari solet: petulantibus autem, & immorigeris negatur aliquando in pœnam, quod petitur.

Humi-

7.

Humiliter acceptandæ sunt correptiones & castigationes parentum, quæ ex amore procedunt. Quem enim diligit Dominus, *a* castigat, Ego, inquit, quos amo, arguo, & castigo. *b* Sæpe ad probationem fit. tu omnia patienter à matre, tantopere te amante, accepta. teipsum accusa, veniam pete. Infortunia, morbos, quoscunque aduersos casus, pro merita castigatione interpretare, maxime quando conscientia te accusat alicuius singularis negligentia, aut lapsus.

8.

Nihil arduum, sine consilio parentum, decet filios inchoare. Communica tua consilia, cum hac tua Matre, pete benedictionem, si quid arduum præ manibus habes.

9.

Quo maioris dignitatis parentes
B 4 sunt,

a Hebr. 12.

b Apoc. 3.

sunt, eo minus degenerare deberent liberi. Multum est à parentibus celso loco natis, procreari; sed interim etiam filius est gaudium, & corona parentis, si & ipse per virtutes ad magna euehatur. Maior grauitas, & honestas morum tales decet. Tu si de tali Matre tibi gratularis genuinum te filium moribus, & in omnibus vitæ tuæ actionibus ostende.

IO.

Liberi magnam spem, & fiduciam collocatam habent in hæreditate diuitum parentum: & quo ea amplior est, eo maior spes, & expectatio.

Proh quantam hæreditatem, à tanta Matre, sperare habes. Verissimum illud sapientis est, sicut qui thesaurizat, ita & qui honorificat matrem suam. *a* Filius qui hanc matrem honorificat, inæstimabilem in coelis thesaurum repositum habet.

O R A-

a Eccli. 3.

ORATIO.

O Commune, & vnicum omnium peccatorum asylum, dulcis Maria, Mater diuinæ gratiæ, Mater misericordiæ. En hostis calcaneo meo insidiatur; fodior conscientiæ stimulis; minas iusti Iudicis expauesco: angustia mihi sunt vndique. Quid ergo mihi spei reliquum, nisi tu, vita, dulcedo, & spes vnica miserorum. Scio Domina, te ex natiuo amore, tuos fouere, ac protegere, sicut gallina congregat, pullos suos. audio etiam te suauissime conuocare errantes pullos; transite ad me omnes, qui concupiscitis me, & à generationibus meis implemini, *a* Ecce prompte accurro, dulcis Mater, rapaces imminentis Milui vngues formidans: Ah pande alas miserationum tuarum, & me sub tuum præsidium confugientem suscipe. Sufficit an imæ meæ, si in numerum filiorum tuorum me

B 5

admit-

a Eccli. 24.

admittas, ex quibus nemo vnquam perijt, nisi propria malitia. Ergo animos sumo, in dulcissimæ Matris gremium irrepo, Quis mihi tribuat, vt more discipuli illius, qui supra pectus Domini in cœna recubuit, ego quoque in sinu Matris omnium gratiarum, suaviter conquiescam? Noui beatissima illa viscera, quæ portauerunt æterni Patris filium: fragrant adhuc dulci amore nostri. Ah vulnera cor meum in vno oculorum tuorum: illos tuos misericordes oculos ad me conuerte.

Quid mirum si digno, & bene merito id præstes? Si autem mihi indignissimo, eo magis crescet, & inclarescet gloria, & misericordia tua. Pande viscera misericordiæ tuæ, dulcissimo filio tuo me commenda, & reconcilia. Et tu misericordissime Redemptor meus, memento vltimi testamenti tui, in ara S. Crucis, quando dulcissimæ Matri tuæ commendasti discipulum, quem diligebas, dicens, Ecce filius tuus: Commenda etiam

S. VIRGO VIRGINVM. 23

iam me miserimum peccatorem simili-
bus verbis Matri tuæ, vt me in filium
fufcipiat. Mihi quoque dictum putabo,
Ecce Mater tua. Amplector ergo totis
brachijs, hoc facrum pignus, & in mea
accipio, paratus ei feruire omnibus die-
bus vitæ meæ. Hac in re fiducia exultat
fpiritus meus, & pfallit tibi;

*Quis mihi terapiet? nemo. quis me tibi?
nemo.*

Filius ergo tibi, tu mihi Mater eris?

S. VIRGO VIRGINVM.

QVandoquidem SS. Patres de Vir-
ginitate integros libellos, & tra-
ctatus fcripferunt, frustra teme-
rarius calamus aliquid addere tentabit.
Sufficiet pauca ad propositum nostrum
afferre, de laudatiffimo hoc hominum
ftatu, quem S. Cyprianus, a illustrio-
rem portionem gregis Christi, nomi-
nat, & Dei imaginem respondentem

B 6

sancti-

a. De habitu Virginum.